

**UCHWAŁA NR XXVII/298/2016
RADY MIEJSKIEJ W ŻNINIE**

z dnia 9 grudnia 2016 r.

**w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów
Uzależnień na rok 2017**

Na podstawie art. 4¹ ust. 2 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2016 r. poz. 487), art. 10 ust. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2016 r. poz. 224 z późn. zm.¹⁾) oraz Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 16 września 2016 r. w sprawie Narodowego programu Zdrowia na lata 2016 - 2020 (Dz. U. z 2016 r. poz. 1492) uchwala się, co następuje:

§ 1. Przyjąć Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Uzależnień na rok 2017 w treści stanowiącej załącznik do uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Żnina.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2017 r.

---

¹⁾Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2016 r. poz. 437.

**Załącznik
do Uchwały Nr XXVII/298/2016
Rady Miejskiej w Żninie
z dnia 9 grudnia 2016 r.**

***GMINNY PROGRAM
PROFILAKTYKI ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW UZALEŻNIEŃ
NA ROK 2017***

WPROWADZENIE

Spośród wielu problemów społecznych występujących w Polsce, te związane z nadmiernym spożywaniem alkoholu, narkomanią i przemocą są jednymi z trudniejszych do rozwiązania. Wynika to z kosztów społecznych i ekonomicznych, jakie ponoszą nie tylko osoby uzależnione, ale i całe społeczeństwo. Nadużywanie alkoholu i zażywanie narkotyków powoduje wiele szkód społecznych takich jak: zakłócanie bezpieczeństwa publicznego, przestępczość, wypadki samochodowe, przemoc w rodzinie, ubóstwo i bezrobocie.

Alkoholizm, czy narkomania to choroby, które rozwijają się niepostrzeżenie latami. Nadużywanie substancji psychoaktywnych ma szczególne znaczenie z powodu istotnego wpływu na zdrowie fizyczne i psychiczne, a konsekwencje ich nadużywania dotyczą nie tylko zażywających szkodliwie, czy uzależnionych, ale także całej populacji.

Podstawę prawną rozwiązywania problemów alkoholowych w Polsce stanowi ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. Ustawa określa kierunki polityki państwa wobec alkoholu. Kompleksowo reguluje zagadnienia dotyczące profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, wskazuje zadania z tego zakresu oraz podmioty odpowiedzialne za ich realizację, określa również źródła finansowania tych zadań. Zadania w zakresie przeciwdziałania alkoholizmowi samorząd gminy wykonuje zgodnie z art. 4¹ ustawy, w postaci gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, uchwalanego corocznie przez radę gminy, uwzględniającego cele operacyjne dotyczące profilaktyki rozwiązywania problemów alkoholowych, określone w Narodowym Programie Zdrowia na lata 2016 – 2020 (Dz. U. z 2016 r. poz. 1492). Zadania te m.in. obejmują:

- 1) zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu;
- 2) udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie;
- 3) prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałaniu narkomanii, a w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo – wychowawczych i socjoterapeutycznych;
- 4) wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych ;
- 5) podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego;
- 6) wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej.

Ustawa o przeciwdziałaniu narkomanii nakłada na gminy obowiązek działań związanych z przeciwdziałaniem narkomanii. Narkomania należy do poważnych problemów społecznych. W ostatnich latach zauważa się wzrost liczby ujawnianych przestępstw narkotykowych, rośnie również aktywność osób czerpiących korzyści materialne z handlu narkotykami. Używanie narkotyków jest nielegalne i często ukrywane, trudno jest więc ocenić rozmiar występowania tego zjawiska oraz z nim związanych niekorzystnych konsekwencji zdrowotnych.

II. DIAGNOZA SYTUACJI W GMINIE ŻNIN W ASPEKCIE PROBLEMÓW UZALEŻNIEŃ

Ważnym elementem opracowania gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień jest rozeznanie potrzeb w zakresie powyższej problematyki w gminie.

Gmina Żnin liczy ogółem 24 144 mieszkańców (Źródło: dane z ewidencji ludności UM w Żninie na dzień 31.10.2016 r.)

Liczba bezrobotnych zarejestrowanych w PUP Żnin na koniec miesiąca października 2016 r. wynosiła ogółem 1253 osoby w tym 798 kobiet. Wśród ogółu bezrobotnych prawo do zasiłku posiadało 261 osób. (Źródło: strona internetowa PUP w Żninie)

Dane dotyczące liczby uczniów w placówkach wg stanu na miesiąc wrzesień 2016 r. przedstawia poniższa tabela

Liczba dzieci i uczniów wg. stanu na wrzesień 2016 r.					
Nazwa placówki	Gimnazja	Szkoły podstawowe	Oddziały „0”	Przedszkola	Razem
PLACÓWKI PUBLICZNE					
Przedszkole Miejskie Nr 1 w Żninie	0	0	0	166	166
Przedszkole Miejskie Nr 2 w Żninie	0	0	52	150	202
Zespół Publicznych Szkół Nr 1	91	415	0	0	506
Szkoła Podstawowa Nr 2 w Żninie	0	565	93	0	658
Szkoła Podstawowa w Januszkowie	0	94	15	0	109
Szkoła Podstawowa w Słębowie	0	115	25	0	140
Publiczne Gimnazjum Nr 1	525	0	0	0	525
Razem	616	1189	185	316	2306
PLACÓWKI NIEPUBLICZNE					
Przedszkole Sióstr Służebniczek	0	0	0	75	75
Przedszkole u BOBA	0	0	0	63	63
ZWP Gorzyce	0	0	0	15	15
ZSS „TRÓKA”	65	94	0	0	159
ZSN Bożejewice	34	66	10	0	110
NSP Brzyskorzystew	0	61	16	0	77
NSP Gorzyce	0	53	18	0	71
Razem	99	274	44	153	570
ŁĄCZNIE PLACÓWKI PUBL. I NIEOUBLICZNE	715	1463	229	469	2876

Źródło: Wydział Edukacji Kultury i Sportu UM Żnin

Szacunkowa skala problemów alkoholowych

Według wyliczeń Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, problem uzależnienia dotyczy ok. 2% mieszkańców Polski. 4% Polaków to dorośli żyjący w otoczeniu alkoholika. Identyczny odsetek dzieci wychowuje się w rodzinach alkoholików. 5% populacji kraju to osoby pijące szkodliwe, zaś ok. 66% członków rodzin alkoholików (zarówno dorosłych jak i dzieci) staje się ofiarami przemocy domowej. Oznacza to, że około 10% mieszkańców – (dotyczy to około 2.500 osób), doświadcza poważnych szkód związanych z nadużywaniem alkoholu.

Szkody społeczne związane z nadużywaniem alkoholu

Powszechnie uważa się, że alkohol jest dla budżetu państwa źródłem poważnych dochodów. Rzeczywiście koszty produkcji alkoholu są niewspółmiernie niskie w stosunku do ceny ich sprzedaży. Duża część tych zysków zasila Skarb Państwa. Jednak nie dostrzega się lub zapomina o kosztach społecznych związanych z piciem i nadużywaniem alkoholu. Z obliczeń Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych wynika, że koszty ekonomiczne problemów alkoholowych w Polsce sięgają kwoty 24 miliardów złotych rocznie. Nie wszystkie straty można przeliczyć na pieniądze. Dochodzą jeszcze koszty psychologiczne dotyczące w dużej mierze ludzi żyjących w otoczeniu osób nadużywających alkoholu.

W pierwszym półroczu 2014 roku Studio Diagnostyki i Profilaktyki z Krakowa przeprowadziło badania diagnostyczne zagrożeń społecznych na terenie Gminy Żnin. (*Diagnoza dostępna na stronie www.mops-znin.pl*) W badaniu osób dorosłych uwzględnione zostały takie obszary jak bezrobocie i wykluczenie społeczne, spożywanie alkoholu i zagrożenia z tym związane, używanie narkotyków, przemoc domowa czy hazard. Badaniem zostali objęci ponadto pracownicy punktów sprzedaży napojów alkoholowych oraz wyrobów tytoniowych.

Wśród najpoważniejszych problemów społecznych w Gminie Żnin, zdaniem respondentów, na pierwszym miejscu znajduje się bezrobocie. Na kolejnym miejscu znajduje się zubożenie społeczeństwa, problemy mieszkaniowe oraz alkoholizm. Stosunkowo wysoka pozycja zjawiska alkoholizmu jednoznacznie wskazuje na konieczność podejmowania działań w ramach profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych.

Dane na temat przestępstw i zjawisk patologicznych związanych z nadużywaniem alkoholu w latach 2013 – 2015

Rodzaj	Rok 2013	Rok 2014	2015
Interwencje domowe w związku z przemocą	55	88	63
Sprawcy przemocy pod wpływem alkoholu	47	80	46
Pokrzywdzeni w wyniku przemocy w tym:	57	98	65
- kobiety	49	71	56
- mężczyźni	5	20	9
- dzieci	3	7	0
Osoby prowadzące pojazdy na drodze publicznej w stanie nietrzeźwości	61	66	81
Osoby prowadzące pojazdy na drodze publicznej po użyciu alkoholu	77	24	29

Osoby zatrzymane do wytrzeźwienia	322	113	140
Osoby nieletnie pod wpływem alkoholu	1	8	5

Źródło: dane uzyskane z Komendy Powiatowej Policji w Żninie

Szkody zdrowotne związane z nadużywaniem alkoholu

Jak wynika z badania wykonanego w 2008 roku przez Fundację Centrum Badania Opinii Społecznej w Warszawie blisko 14% Polaków i 4% Polek pije alkohol w sposób zwiększający prawdopodobieństwo wystąpienia szkód zdrowotnych, psychologicznych i społecznych. Według Światowej Organizacji Zdrowia alkohol znajduje się na trzecim miejscu wśród czynników ryzyka zdrowia populacji, a ponad 60 rodzajów chorób i urazów wiąże się z jego spożywaniem. Choroby występujące na tle nadużywania alkoholu to przede wszystkim: urazy, zaburzenia umysłowe i psychiczne, zaburzenia żołądkowo – jelitowe, nowotwory, choroby układu sercowo- naczyniowego, zaburzenia immunologiczne, choroby układu kostno – szkieletowego, dysfunkcje układu rozrodczego i szkody prenatalne. Corocznie z przyczyn bezpośrednio i pośrednio związanych z używaniem alkoholu, umiera w Polsce kilkanaście tysięcy osób, z czego połowa przypada na zgony spowodowane bezpośrednio pićm alkoholu.

Spożywanie substancji psychoaktywnych przez młodzież

Pod koniec 2013 roku Studio Diagnostyki i Profilaktyki z Krakowa przeprowadziło Diagnostykę uczniów szkół podstawowych, gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych Gminy Żnin. (Diagnoza dostępna na stronie www.mops-znin.pl) Badanie miało na celu m.in. analizę używania substancji psychoaktywnych przez dzieci i młodzież. Analiza dotyczyła rozpowszechnienia palenia papierosów, picia alkoholu oraz używania narkotyków, a także okoliczności towarzyszących tym zachowaniom i postaw wobec substancji psychoaktywnych. W przeprowadzonym badaniu wzięło udział 890 uczniów , w tym 206 uczniów szkół podstawowych, 427 uczniów szkół gimnazjalnych i 257 niepełnoletnich uczniów szkół ponadgimnazjalnych. (Szczegółowy raport został przekazany do wszystkich szkół z terenu Gminy Żnin).

Wyniki badania wskazują, że spożywanie napojów alkoholowych przez młode osoby jest bardzo poważnym problemem. Wraz z wiekiem rośnie odsetek osób sięgających po alkohol. Przyznało się do tego 22,6% badanych uczniów szkół podstawowych, 34,5% badanych gimnazjalistów oraz 81,6% badanych uczniów szkół ponadgimnazjalnych.

Spożywanie alkoholu przez osoby niepełnoletnie upośledza czynności poznawcze – koncentrację uwagi, zapamiętywanie, uczenie się, rozwój kontroli emocjonalnej, powoduje podejmowanie zachowań ryzykownych, groźnych dla życia i zdrowia, zakłóca proces rozwojowy, może powodować spowolnienie wzrostu i zaburzenia hormonalne. Z używaniem alkoholu przez młodocianych wiąże się m.in. obniżenie wieku inicjacji seksualnej, niechciane ciąży i ryzyko zarażenia wirusem HIV.

Program profilaktyki selektywnej – „Fred goes Net”

„Fred goes net” jest programem profilaktyki selektywnej, wdrożonym w Polsce po raz pierwszy przez Krajowe Biuro ds. Przeciwdziałania Narkomanii w ramach projektu międzynarodowego realizowanego latach 2007-2010. Adresatem programu są młode osoby w wieku 14-21 lat, które używają substancji psychoaktywnych w sposób okazjonalny lub szkodliwy. Program nie jest przeznaczony dla osób uzależnionych oraz używających takich

substancji jak opiaty. Oparty jest na metodzie krótkiej interwencji profilaktycznej, prowadzony jest w formie warsztatów z wykorzystaniem metod i założeń dialogu motywującego.

Celem zajęć jest podniesienie wiedzy uczestników na temat szkodliwości używania substancji psychoaktywnych oraz zachęcenie ich do oceny indywidualnego ryzyka używania substancji psychoaktywnych oraz w efekcie do zmiany postaw i zachowania – ograniczenia używania substancji lub abstynencji.

Udział w programie poprzedza indywidualna rozmowa wstępna, która spełnia następujące cele:

- 1) przekazanie potencjalnemu uczestnikowi informacji na temat treści programu i obowiązujących zasad,
- 2) stwierdzenie czy program jest odpowiedni dla danej osoby,
- 3) zmotywowanie młodego człowieka do uczestnictwa w programie.

Jeśli w efekcie rozmowy kwalifikacyjnej program okaże się nieodpowiedni dla danej osoby np. ze względu na uzależnienie lub niechęć do uczestnictwa, poleca się udział w innym programie.

Program realizowany jest w formie 8-godzinnych zajęć warsztatowych poruszających następujące zagadnienia :

- 1) konsekwencje i zagrożenia związane z substancjami psychoaktywnymi oraz aspekty prawne,
- 2) wzory używania substancji, fazy uzależnienia, postawy wobec używania,
- 3) indywidualne czynniki ryzyka i czynniki chroniące, rozpoznawanie i ocena sytuacji ryzykownych,
- 4) praktyczne rady mające na celu ograniczenie używania lub abstynencję, motywowanie do zmiany,
- 5) informacje na temat poradnictwa lokalnego lub innych form pomocy,
- 6) ewaluacja zajęć.

Program jest realizowany we współpracy ze szkołami, policją, sądami rodzinnymi i placówkami ochrony zdrowia.

Zaburzenia życia rodzinnego związane z alkoholem oraz zjawisko przemocy w rodzinie.

W rodzinach z problemem alkoholowym, w których co najmniej jedna osoba pije w sposób szkodliwy dla niej i dla członków tej rodziny, żyje w Polsce około 3-4 mln osób, w tym 1,5 – 2 mln dzieci. Wśród najważniejszych konsekwencji życia w rodzinie z problemem alkoholowym wyróżnia się szkody: fizyczne, psychosomatyczne, psychologiczne, emocjonalne i psychospołeczne.

Życie w rodzinie z problemem alkoholowym związane jest zazwyczaj z niższym statusem ekonomicznym, stresem, ograniczonymi możliwościami zdobywania wykształcenia i kariery zawodowej. Ponadto członkowie rodzin z problemem alkoholowym są grupą ryzyka, która jest szczególnie narażona na przemoc. Istotne jest jednak aby pamiętać, że przemoc nie dotyczy tylko rodzin dysfunkcyjnych, ale również rodzin o wysokim statusie społecznym, w których z pozoru nie ma większych problemów.

Przeprowadzone w 2014 roku na zlecenie Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej, badania pokazują, że prawie 37% Polaków zna przypadki przemocy wobec kobiet, a 20% - przemocy wobec mężczyzn. 24,7% respondentów doświadczyło co najmniej jednej z czterech form przemocy (psychicznej, fizycznej, ekonomicznej, seksualnej) . Istotnym czynnikiem ryzyka przemocy w rodzinie jest używanie alkoholu. Zależność pomiędzy stanem nietrzeźwości sprawcy a stosowaniem przez niego agresywnych zachowań podkreślają członkowie

rodzin, w których dochodzi do przemocy. Ankietowane osoby dorosłe doznające przemocy w rodzinie stwierdziły, że najczęstszą okolicznością towarzyszącą przemocy jest alkohol (37,5% ofiar przemocy fizycznej, 28% ofiar przemocy psychicznej, 19,3% przemocy ekonomicznej i 37,5% przemocy seksualnej). Z badań wynika, że przemocy fizycznej częściej doświadczają dzieci i młodzież których rodzice nadużywają alkoholu (47%) niż dzieci i młodzież, których rodzice alkoholu nie nadużywają (29%). Trzeba pamiętać, że doświadczenie przemocy w dzieciństwie powoduje m. in. zmiany w postrzeganiu i umiejętnościach rozwiązywania problemów, używanie zachowań pasywnych albo agresywnych.

Skuteczne przeciwdziałanie przemocy w rodzinie to nie tylko działania wobec osób doznających przemocy ale także, najlepiej prowadzone równoległe, działania nakierowane na osoby stosujące przemoc. Wobec osób stosujących przemoc możemy podejmować działania interwencyjne, korekcyjno – edukacyjne i karne. Na terenie gminy realizowany jest program oddziaływań dla sprawców przemocy w rodzinie.

Placówka wsparcia dziennego: Świetlica Opiekuńczo – Wychowawcza

W strukturach organizacyjnych Miejskiego Ośrodka pomocy Społecznej w Żninie działają świetlice opiekuńczo – wychowawcze.

Celem prowadzonych w świetlicach zajęć jest udzielanie pomocy oraz realizacja programu profilaktyczno – wychowawczego dla dzieci w wieku szkolnym wymagających opieki i wsparcia w związku z występującą w rodzinie dysfunkcjonalnością.

Do zadań świetlic opiekuńczo – wychowawczych należy:

- stała i systematyczna współpraca z rodziną dziecka;
- rozpoznanie sytuacji dziecka w kontekście jego sytuacji rodzinnej;
- organizacja czasu wolnego i prowadzenie zajęć tematycznych;
- indywidualne spotkania z dziećmi poza pracą prowadzoną w grupach;
- prowadzenie dokumentacji pracy;
- współpraca z wychowawcami dzieci, ośrodkiem pomocy, sądem rodzinnym, poradnią psychologiczno – pedagogiczną;
- dożywianie dzieci;
- pomoc dzieciom w radzeniu sobie z życiowymi problemami, kryzysami w relacjach w rodzinie oraz między rówieśnikami;
- korzystanie z pomocy psychologa, pedagoga w formie konsultacji.

Świetlica powinna docelowo obejmować opieką grupę dzieci 15 dzieci (na jednego wychowawcę) w wieku szkolnym (w szczególnie uzasadnionych przypadkach mogą być to dzieci młodsze). Warunkiem uczestnictwa w zajęciach jest uzyskanie pisemnej zgody od rodzica lub opiekuna dziecka. Dzieci typowane są przez pracowników socjalnych MOPS w Żninie, pedagogów szkolnych, kuratorów sądowych, na prośbę rodziców lub z nakazu sądu.

Świetlica jest placówką wsparcia dziennego, prowadzi działalność opiekuńczo – wychowawczą z uwzględnieniem potrzeb i możliwości rozwojowych dziecka. Świetlica działa pięć dni w tygodniu: od poniedziałku do piątku – cztery godziny dziennie.

II. CELE GMINNEGO PROGRAMU PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW UZALEŻNIEŃ

Cel główny: Ograniczenie negatywnych skutków zdrowotnych i społecznych związanych ze spożyciem alkoholu, nadużywaniem narkotyków i innych uzależnień przez mieszkańców Gminy Żnin.

Cele szczegółowe	Zadania i Realizacja	Wskaźniki
<p>1. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej dla osób zagrożonych problemem uzależnień, uzależnionych i współuzależnionych.</p>	<p>1. Współpraca z placówkami leczenia uzależnień, z których korzystają mieszkańcy Gminy Żnin.</p> <p>2. Prowadzenie i finansowanie działalności Punktu Konsultacyjnego dla osób zagrożonych problemem uzależnień i członków ich rodzin.</p> <p>3. Udzielanie wsparcia osobom po zakończonym leczeniu odwykowym, prowadzenie grup wsparcia dla osób uzależnionych i członków ich rodzin.</p> <p>4. Realizacja programu wczesnej interwencji „Fred goes net”.</p> <p>5. Prowadzenie i finansowanie telefonu zaufania dla osób dotkniętych problemem uzależnień i ich rodzin oraz ofiar przemocy w rodzinie.</p> <p>Realizacja: MOPS i GKRPA</p>	<p>1. Liczba osób zdiagnozowanych.</p> <p>2. Liczba osób rozpoczynających terapię.</p> <p>1. Liczba korzystających z pomocy.</p> <p>2. Liczba udzielonych porad w rozbiciu na kategorie odbiorców.</p> <p>1. Liczba osób korzystających z pomocy.</p> <p>2. Liczba udzielonych porad w rozbiciu na kategorie odbiorców.</p> <p>1. Liczba edycji programu.</p> <p>2. Liczba osób objętych programem.</p> <p>1. Liczba udzielonych konsultacji telefonicznych.</p>
<p>2. Udzielanie pomocy psychospołecznej i prawnej rodzinom, w których występuje problem</p>	<p>1. Prowadzenie Świetlic Opiekuńczo- Wychowawczych.</p> <p>2. Udzielanie pomocy prawnej dla rodzin zagrożonych problemem</p>	<p>1. Liczba dzieci biorących udział w zajęciach.</p>

<p>alkoholowy ze szczególnym uwzględnieniem potrzeb dziecka.</p>	<p>uzależnień.</p> <p>3. Udzielanie wsparcia członkom rodzin dotkniętych problemem alkoholizmu i przemocy kierowanym lub zgłaszającym się indywidualnie do GKRPA.</p> <p>4. Motywowanie osób nadużywających alkoholu do podjęcia leczenia.</p> <p>Realizacja: MOPS i GKRPA</p>	<p>1. Liczba udzielonych porad prawnych.</p> <p>1. Liczba osób zaproszonych na podkomisję motywującą do podjęcia leczenia.</p> <p>2. Liczba osób deklarujących podjęcie leczenia.</p>
<p>3. Podnoszenie skuteczności działań w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.</p>	<p>1. Finansowanie bieżącej działalności Punktu Interwencji Kryzysowej w Żninie dla osób doznających przemocy w rodzinie.</p> <p>2. Zapewnienie schronienia dla osób i rodzin w szczególności doznających przemocy w mieszkaniu chronionym – pogotowiu.</p> <p>3. Zapewnienie profesjonalnej pomocy psychologiczno – pedagogicznej dzieciom doznającym przemocy, wychowującym się w rodzinach gdzie występuje problem alkoholowy oraz ich rodzinom.</p> <p>4. Realizacja programu oddziaływań dla osób stosujących przemoc w rodzinie w MOPS w Żninie .</p> <p>Realizacja: MOPS, Poradnia Psychologiczno– Pedagogiczna, Zespół Interdyscyplinarny</p>	<p>1. Liczba osób korzystających z pomocy.</p> <p>2. Liczba udzielonych porad w rozbiciu na ich rodzaj.</p> <p>1. Liczba osób/ rodzin umieszczonych w mieszkaniu chronionym.</p> <p>1. Liczba osób korzystających z pomocy.</p> <p>2. Liczba udzielony porad w rozbiciu na osoby dorosłe i dzieci.</p> <p>1. Liczba osób objętych programem.</p>
<p>4. Prowadzenie</p>	<p>1. Wspieranie i dofinansowanie</p>	<p>1. Liczba i rodzaj</p>

<p>profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży oraz osób dorosłych.</p>	<p>działań profilaktycznych (w tym.: szkolnych programów profilaktycznych, zajęć rekreacyjno – sportowych, kulturalno – oświatowych dla mieszkańców Gminy Żnin jako formy zagospodarowania czasu wolnego, alternatywny wobec stosowania substancji psychoaktywnych.</p> <p>2.Kontynuacja Kampanii profilaktycznych m. in: - „Zachowaj Trzeźwy Umysł 2017” - „Przeciw pijanym kierowcom”, adresowanych do uczniów szkół podstawowych i gimnazjalnych, ich opiekunów, nauczycieli oraz społeczności lokalnej.</p> <p>3. Zakup ulotek lub materiałów edukacyjnych związanych z realizacją zadań określonych w programie.</p> <p>4. Wspieranie i dofinansowywanie edukacji rodziców i wychowawców w zakresie pomocy młodzieży w utrzymaniu abstynencji oraz kształtowaniu atmosfery społecznej negującej nadmierne używanie alkoholu.</p> <p>5. Współpraca z lokalnymi mediami w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień.</p> <p>6. Szkolenie sprzedawców napojów alkoholowych.</p> <p>Realizacja: MOPS, Szkoły podstawowe i gimnazjalne, GKRPA, Komenda Powiatowa Policji ŻDK, Miejska i Powiatowa Biblioteka Publiczna, Stowarzyszenia na Rzecz Rozwoju Wsi, OSP</p>	<p>działań zrealizowanych.</p> <p>2. Liczba bezpośrednich i pośrednich odbiorców działań.</p> <p>3. Liczba zakupionych i przekazanych odbiorcom materiałów oświatowych.</p> <p>4. Liczba odbiorców szkoleń, konferencji itp.</p> <p>5.Liczba przeprowadzonych kampanii, happeningów.</p>
<p>5. Wspomaganie działalności</p>	<p>1. Współpraca ze stowarzyszeniami</p>	<p>1. Liczba i rodzaj</p>

<p>instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służących profilaktyce i rozwiązywaniu problemów alkoholowych.</p>	<p>na rzecz rozwoju wsi działającymi na terenie Gminy Żnin oraz organizacjami sportowymi i kulturalno – oświatowymi w zakresie realizacji zajęć profilaktyczno-edukacyjnych dla dzieci, młodzieży i ich rodzin, szczególnie z grup podwyższonego ryzyka.</p> <p>2. Współpraca z Oddziałem Rejonowym PCK w Żninie w zakresie prowadzenia działalności edukacyjnej (broszury, poradniki ,ulotki) w jadłodajni, z której korzystają osoby i rodziny z problemem alkoholowym.</p> <p>Realizacja: MOPS, GKRPA, PCK, Stowarzyszenia na Rzecz Rozwoju Wsi</p>	<p>działań zrealizowanych. 2.Liczba odbiorców bezpośrednich i pośrednich.</p>
<p>6. Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13[1] i 15 ustawy (zakaz reklamy i sprzedaży alkoholu nieletnim) oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.</p>	<p>1. Realizacja kontroli przez zespół kontrolujący GKRPA w stosunku do podmiotów handlujących napojami alkoholowymi pod kątem przestrzegania przepisów ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.</p> <p>2. Dokonywanie lustracji oraz wydawanie postanowień o zgodności punktów sprzedaży z warunkami określonymi w uchwale Rady Miejskiej.</p> <p>Realizacja: GKRPA</p>	<p>1. Liczba wykonanych kontroli. 2. Liczba wydanych postanowień. 3. Liczba wniosków o cofnięcie zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych.</p>
<p>7. Zapewnienie działania GKRPA</p>	<p>1. Pokrywanie kosztów sądowych w postępowaniu o zobowiązanie do leczenia odwykowego. 2. Wydawanie opinii przez biegłych sądowych orzekających w sprawie Zespołu Zależności Alkoholowej. 3. Szkolenia członków GKRPA. 4. Wynagrodzenia członków GKRPA.</p> <p>Realizacja: GKRPA</p>	<p>1.Liczba wniosków skierowanych do sądu. 2.Liczba uzyskanych opinii biegłych. 3.Liczba członków GKRPA korzystających ze szkoleń. 4. Liczba osób podejmujących</p>

		terapię odwykową wskutek działań GKRPA.
8. Wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej	1. Dofinansowanie zajęć prowadzonych w ramach Klubu Integracji Społecznych i udzielanie poradnictwa prawnego, skierowanych w stosunku do osób zagrożonych wykluczeniem społecznym przede wszystkim z uwagi na szkodliwe picie alkoholu. Realizacja : MOPS, KIS, PUP.	1. Liczba osób zagrożonych wykluczeniem społecznym z powodu nadużywania alkoholu objętych działaniami KIS.

III. FINANSOWANIE PROGRAMU

Gminny program realizowany będzie przez cały rok kalendarzowy w ramach środków finansowych planowanych w budżecie Gminy, pozyskiwanych zgodnie z art. 9 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi z tytułu wydawanych zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych oraz ze środków własnych gminy. Określa je preliminarz wydatków opracowany na dany rok, zgodny z projektem budżetu Gminy w dziale 851 - ochrona zdrowia, w rozdziale 85154 – przeciwdziałanie alkoholizmowi i rozdziale 85153 – przeciwdziałanie narkomanii.

IV. REALIZATORZY PROGRAMU

1. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Żninie
2. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
3. Inne podmioty współodpowiedzialne za realizację poszczególnych zadań w ramach programu, takie jak : placówki oświatowe, Komenda Powiatowa Policji w Żninie, stowarzyszenia na rzecz rozwoju wsi, Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna, rady sołeckie, rady osiedli, Oddział Rejonowy PCK w Żninie, Miejska i Powiatowa Biblioteka Publiczna, kluby sportowe, Żniński Dom Kultury, Powiatowy Urząd Pracy.

V. PRZECIWDZIAŁANIE NARKOMANII

Ustawa o przeciwdziałaniu narkomanii określa między innymi tryb i zasady postępowania w zakresie przeciwdziałania narkomanii oraz zadania i uprawnienia organów administracji rządowej i jednostek samorządu terytorialnego oraz innych podmiotów w zakresie przeciwdziałania naruszeniom prawa dotyczącego obrotu, wytwarzania, przetwarzania, przerebu i posiadania substancji, których używanie może prowadzić do narkomanii.

Działania w zakresie przeciwdziałaniu narkomanii mają na celu:

- 1) zwiększenie świadomości społeczności lokalnej w zakresie społecznych i zdrowotnych następstw nadużywania narkotyków;
- 2) zmianę zachowań i postaw młodzieży w kontekście problemu narkomanii;
- 3) wzmacnianie zachowań prozdrowotnych promujących zdrowy styl życia wśród młodzieży;

4) realizację programu bezpieczna szkoła wolna od nałogów, uzależnień i przemocy. Adresatami tych działań jest społeczność lokalna, w szczególności dzieci i młodzież w sferze profilaktyki oraz osoby dorosłe w zakresie zwiększania świadomości. Działania realizowane w zakresie przeciwdziałania narkomanii wpisują się w przyjęte do realizacji w ramach Programu zadania.

VI. ZAKRES I ZASADY PRZEPROWADZANIA KONTROLI PRZESTRZEGANIA ZASAD I WARUNKÓW KORZYSTANIA Z ZEZWOLEN NA SPRZEDAŻ NAPOJÓW ALKOHOLOWYCH

1. Kontroli podlegają wszyscy przedsiębiorcy prowadzący na terenie Gminy Żnin sprzedaż napojów alkoholowych, przeznaczonych do spożycia w miejscu i poza miejscem sprzedaży.
2. Zgodnie z art. 79 ust. 1 i 4 ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej (Dz. U. z 2016 r. poz. 1829) Burmistrz Żnina zawiadamia przedsiębiorcę o zamiarze wszczęcia kontroli. Kontrolę wszczyna się nie wcześniej niż po upływie 7 dni i nie później niż przed upływem 30 dni od dnia doręczenia zawiadomienia o zamiarze wszczęcia kontroli. Wzór zawiadomienia o zamiarze wszczęcia kontroli wraz z informacją o prawach i obowiązkach kontrolowanego stanowi załącznik nr 1.
3. Kontrolę przeprowadza zespół kontrolny, składający się z osób upoważnionych przez Burmistrza Żnina.
4. W skład zespołu wchodzi członkowie Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Żninie.
5. Kontrola może być przeprowadzona w obecności Policji.
6. Zakres kontroli obejmuje:
  - 1) Przestrzeganie określonych w ustawie z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi warunków prowadzenia sprzedaży napojów alkoholowych, a w szczególności:
    - a) posiadanie ważnego zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych,
    - b) wnoszenie opłat za korzystanie z zezwolenia (dowód wniesionej wpłaty),
    - c) zaopatrywanie się w napoje alkoholowe u producentów i przedsiębiorców posiadających odpowiednie zezwolenie na sprzedaż hurtową napojów alkoholowych
    - d) sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych w miejscu wyznaczonym w zezwoleniu,
    - e) wykonywanie działalności gospodarczej w zakresie objętym zezwoleniem tylko przez przedsiębiorcę w nim oznaczonego i wyłącznie w miejscu wymienionym w zezwoleniu.
  - 2) Przestrzeganie określonych w ustawie z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi zasad sprzedaży napojów alkoholowych, a w szczególności:
    - a) porządku publicznego w miejscu sprzedaży napojów alkoholowych i w najbliższej okolicy,
    - b) niesprzedawanie i niepodawanie napojów alkoholowych osobom do lat 18, nietrzeźwym, na kredyt lub pod zastaw,
    - c) uwidacznianie informacji o szkodliwości alkoholu,
    - d) przestrzeganie ustawowego zakazu reklamowania napojów alkoholowych.
7. Z przeprowadzonej kontroli sporządza się protokół, który podpisują członkowie zespołu kontrolującego oraz właściciel punktu sprzedaży lub osoba przez niego upoważniona (pełnomocnik, pracownik) obecna w czasie kontroli. Protokół powinien zawierać odzwierciedlenie stanu faktycznego, bez wniosków i opinii. Zamieszcza się w nim zalecenia pokontrolne i wyznacza termin usunięcia stwierdzonych uchybień oraz inne ustalenia

i informacje, jeżeli istnieje uzasadniona konieczność, w szczególności jeżeli wynika to z obowiązujących przepisów.

8. Protokół sporządza się w dwóch egzemplarzach po jednym dla przedsiębiorcy i GKRPA.

VII. ZASADY WYNAGRADZANIA CZŁONKÓW GKRPA

Zgodnie z ustawą o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi zasady wynagradzania członków gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych określa rada gminy w gminnych programach profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych.

1. Członkom GKRPA za udział w pracach – posiedzeniach komisji i podkomisji przysługuje wynagrodzenie.
2. Wynagrodzenie określone w pkt 1 ustalone jest w wysokości pięciokrotności diety przysługującej pracownikowi za czas podróży służbowej na terenie kraju, określonej w Rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 29 stycznia 2013r. w sprawie wysokości oraz warunków ustalania należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej (Dz. U. z 2013 r., poz. 167)
3. Warunkiem otrzymania wynagrodzenia określone w pkt 1 jest udział w pracy co najmniej jednego posiedzenia komisji w miesiącu kalendarzowym.
4. Członkom przysługuje dodatkowe wynagrodzenie określone w pkt 2 za udział w pracach podkomisji.
5. Wynagrodzenie za udział w posiedzeniu Komisji przysługuje w przypadku, gdy będzie się ono odbywać poza godzinami pracy i będzie wypłacane na podstawie listy obecności zatwierdzonej przez Przewodniczącego Komisji, a podczas jego nieobecności przez jego zastępcę.
6. Członkom Komisji i innym osobom realizującym Program, delegowanym na szkolenia przysługuje zwrot kosztów podróży określonych w rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 29 stycznia 2013r. w sprawie wysokości oraz warunków ustalania należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej (Dz. U. z 2013 r. poz. 167) Bazę lokalową dla działalności GKRPA, Punktu Konsultacyjnego i Punktu Interwencji Kryzysowej stanowią pomieszczenia Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Żninie, ul. 700 – lecia 36.

VIII. SYSTEM MONITORINGU I EWALUACJI PROGRAMU

Monitoring realizacji programu odbywał się będzie dwa razy w roku tj. po zakończeniu I półrocza i w miesiącu grudniu.

Odpowiedzialny za monitoring będzie zespół wdrożeniowy w składzie:

1. Koordynator zespołu – Kierownik Działu Pomocy Rodzinie w MOPS w Żninie. Zadaniem koordynatora jest nadzór bieżący nad realizacją programu, kontrola środków finansowych, bieżący kontakt z członkami zespołu w zależności od potrzeb.
2. Przedstawiciel KPP w Żninie – członek GKRPA w zakresie wdrażania programów współistniejących i prowadzenia działań promujących.
3. Pedagogzy szkolni – nadzór nad programami prowadzonymi w szkołach, typowanie grup rodziców.
4. Psycholog z ramienia Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej – nadzór merytoryczny, pomoc w typowaniu grup nauczycieli do szkolenia.
5. Członek GKRPA – Starszy specjalista Pracy Socjalnej – działania informacyjne w zakresie

proponowanych form pomocy, bezpośredni kontakt ze służbami socjalnymi, zbieranie informacji.

W przypadku wystąpienia trudności z realizacją jakiegoś zadania zaplanowanego w programie, po przeanalizowaniu możliwości dokonania korekt informacja zostanie przekazana Dyrektorowi Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Żninie, który sprawuje kontrolę nad realizacją Programu.

IX. HARMONOGRAM REALIZACJI GMINNEGO PROGRAMU PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW UZALEŻNIEŃ NA ROK 2017

Lp	Zadanie	Źródło finansowania planowanych wydatków	Budżet	Realizacja
1.	Zatrudnienie na podstawie umowy o pracę pracowników na następujących stanowiskach: Kierownik Działu Pomocy Rodzinie, który wykonuje zadania zgodnie z gminnym programem profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień, wychowawca w świetlicach, prawnik, Konsultant w zakresie doradztwa zawodowego, woźny w świetlicy opiekuńczo – wychowawczej z filiami, sprzątaczką w PK, PIK: – 6,5 etatu	rozdział 85154	362 578,00	cały rok
2.	Zatrudnienie na podstawie umowy zlecenia sprzątarek w Świetlicy Op. – Wych. z filiami i palacza	rozdział 85154	9 000,00	cały rok (palacz w sezonie grzewczym)
3.	Zatrudnienie konsultantów i terapeutów w Punkcie Interwencji Kryzysowej i Punkcie Konsultacyjnym w Żninie ul. 700-lecia 36 oraz DPS Podobowice w ramach umów na świadczenie usług i umów zlecenia	rozdział 85154 rozdział 85153	52 245,00 2 745,00	cały rok
4.	Zatrudnienie specjalisty uprawnionego do realizacji programu oddziaływań dla osób stosujących przemoc w rodzinie w ramach umowy zlecenie	rozdział 85154	3 000,00	cały rok
5.	Wynagrodzenie dla członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	rozdział 85154	14 400,00	cały rok
6.	Stworzenie w szkołach bezpiecznych	rozdział 85154	500,00	

	warunków do nauki i egzystencji-walka z przemocą, agresją i nałogami	rozdział 85153	1 500,00	I-VI oraz IX-XII
7.	Opinie biegłych dotyczące stopnia uzależnienia	rozdział 85154	3.860,00	cały rok
8.	Niebieska Linia	rozdział 85154	1.213,00	II kwartał
9.	Imprezy rekreacyjno – sportowe, festynów promujących zdrowy styl życia, konkursy.	rozdział 85154 rozdział 85153	1 700,00 1 300,00	cały rok
10.	Udział w ogólnokrajowych i regionalnych kampaniach związanych z profilaktyką uzależnień	rozdział 85154 rozdział 85153	625,00 625,00	III-IX
11.	Łączne koszty związane z utrzymaniem niżej wymienionych placówek tj. energia elektryczna, ogrzewanie co, woda i inne - 5 świetlic opiekuńczo – wychowawczych, Punkt Konsultacyjny i PIK	rozdział 85154	41 397,00	cały rok
12.	Udział w szkoleniach członków GKRPA, pracowników socjalnych	rozdział 85154	1 500,00	cały rok
13.	Organizacja szkoleń/warsztatów dla pedagogów i rodziców w zakresie problematyki uzależnień	rozdział 85154 rozdział 85153	500,00 1 000,00	III-XII
14.	Organizacja i realizacja programu „Fred goes net”	rozdział 85154 rozdział 85153	900,00 900,00	cały rok
14.	Szkolenie dla sprzedawców napojów alkoholowych	rozdział 85154	1.000,00	X-XII
15.	Zakup materiałów i usług związanych z prowadzeniem placówek w ramach GPPiRPU: zakup przyborów szkolnych i innych materiałów i usług niezbędnych do prowadzenia zajęć w świetlicach i w innych placówkach realizujących zadania programu, zakup materiałów niezbędnych do organizowania imprez integracyjnych związanych z profilaktyką wspólnie z organizacjami i stowarzyszeniami. itp.	rozdział 85154 rozdział 85153	6 575,00 3 855,00	cały rok
16.	Wspomaganie działalności Oddziału Rejonowego PCK w Żninie w zakresie rozwiązywaniu	rozdział 85154	4 000,00	cały rok

	problemów alkoholowych			
17.	Opłata abonamentowa za łącze internetowe w Świetlicy Opiekuńczo – Wychowawczej	rozdział 85154	1 923,00	cały rok
ŁĄCZNIE			518 841,00	

*Suma Kwot z poszczególnych zadań proponowanych do finansowania w ramach Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Uzależnień na rok 2017 jest odzwierciedleniem planowanych wpływów z tytułu pobranych opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych oraz wydatków w ramach środków własnych gminy. W miarę posiadanych środków może nastąpić poszerzenie bądź zmniejszenie zadań jak również koszty ich realizacji mogą ulec zmianie.

Uzasadnienie

Prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych należy do zadań własnych gmin zgodnie z art. 4¹ ust. 1 ustawy z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. Na podstawie art. 4¹ ust. 2 wspomnianej ustawy realizacja tych zadań prowadzona jest w postaci gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, uchwalanego corocznie przez radę gminy.

Ustawa w sposób jednoznaczny określa, iż środki uzyskiwane przez gminę z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych nie mogą być wykorzystywane na żadne inne cele niż te, które zostały określone w gminnym programie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych. Ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz ustawa o przeciwdziałaniu narkomanii stanowiły podstawę przy opracowywaniu tego programu. Ponadto posłużono się diagnozą lokalnych zagrożeń społecznych, jak również uwzględniono zasoby jakimi dysponuje gmina do realizacji przedstawionych zadań.

Z uwagi na fakt, że Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Uzależnień na rok 2016 przyjęty Uchwałą Nr XIII/138/2015 Rady Miejskiej w Żninie z dnia 25 listopada 2015 roku traci ważność z dniem 31 grudnia 2016 roku uzasadnione jest uchwalenie Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Uzależnień na rok 2017.